

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

УЧЕБНА ПРОГРАМА

*Български език
за чуждестранни студенти по програма „Еразъм+“*

**Приета на Секционен съвет №1 /13.09.2021
Утвърдена от Департаментен съвет №1 /8.10.2021**

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

1. Наименование на дисциплината:

Български език за чуждестранни студенти по програма „Еразъм+“

2. Вид на дисциплината:

Избираема

3. Образователна степен на обучението:

Бакалавър/магистър

4. Продължителност на обучението:

Един семестър

5. Хорариум:

30 часа семинарни упражнения

6. Помощни средства и инструменти за преподаване:

Електронни учебни ресурси (мултимедийни презентации, текстови файлове, формуляри във Forms), дискусии, ролеви модели на ситуации, интерактивни методи на работа и др.

7. Форми на оценяване:

Текущ контрол, финален тест

8. Аспекти при формиране на оценката:

Устни и писмени изпитвания, изготвяне на презентации, финален тест

9. Водещи преподаватели:

Дисциплината се води от хабилитирани преподаватели, доктори по специалността и магистри с педагогическа правоспособност

10. Формиране на оценката:

Оценката (Q) се изчислява по формулата:

$$Q = 0,3.a + 0,7.b$$

a – текущ контрол

b – финален тест

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

АНОТАЦИЯ

Дисциплината е насочена към придобиване на теоретични и практически знания и умения за успешна комуникация в сферата на всекидневния живот и медицината. Учебната програма е структурирана така, че да покрива езиково ниво А1 от Общата европейска езикова рамка и да подпомага усвояването на основна специализирана медицинска лексика.

Тематичното разпределение на семинарните занятия следва спецификата на говоримия и писмения български език, като последователно чрез диалози и наративни текстове се въвеждат необходимия лексикален минимум и базови понятия от медицинския език. Подбраните за целта теми имат практико-приложна насоченост.

ЦЕЛИ И ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

Цели:

Овластяване на основни знания по български език и изграждане на базови умения за устна и писмена комуникация, улесняващи адаптацията в българоезична среда.

Задачи:

1. изграждане на умения за правилно произношение и артикулация;
2. формиране на умения за четене, разбиране и възпроизвеждане на текстове;
3. въвеждане в основите на българската граматика и практическо приложение на теоретичните знания в реални езикови ситуации;
4. усвояване на правоговорни и правописни езикови норми;
5. усвояване на лексикален минимум;
6. създаване на умения за работа с речник;
7. усъвършенстване на уменията ясно и обосновано да се изразява собствено мнение както в устна, така и в писмена форма;
8. изграждане на умения и навици за използване на придобитите знания от обучението по български език в обучението по други учебни дисциплини.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Говорене:

- пълноценно участие при комуникация на различни теми от ежедневноста и професионалната медицинска лексика
- ясен и уверен изказ на български език
- владеене на езикови средства за изразяване на различни езикови модалности

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

- добро произношение и артикулация

Слушане:

- умения за трансформиране чрез перифраза на слухово възприета информация
- способност да се водят записки по време на слушане
- умения да се разбира слухово възприет текст и успешно изпълнение на различни езикови задачи

Четене:

- умения за разбиране на текстове от ежедневноста и професионалната сфера на общуване
- умения за работа с текст

Писане:

- умение да се пише на ясен, точен, добре структуриран български език
- способност да се създава текст, изискващ владеене на общолексикални и терминологични средства, обслужващи професионални теми от областта на специалността

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	Един семестър	Брой часове седмично
Български език за чуждестранни студенти по програма „Еразъм+“	Зимен или летен – в зависимост от периода, в който студентите по програмата се обучават в МУ - Пловдив	15 седмици по 2 часа седмично

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЦИПЛИНАТА

1. Цел на обучението по дисциплината

Курсът по български език за чуждестранни студенти по програма „Еразъм+“ е съобразен със спецификата и нуждите на обучаващите се. Той е насочен към овладяване на основни знания по български език и изграждане на базови умения за устна и писмена комуникация, улесняващи адаптацията в българоезична среда.

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

2. Учебно съдържание на дисциплината

Учебното съдържание е структурирано така, че да покрива езиково ниво А1 от Общата европейска езикова рамка и да въвежда общоупотребима лексика в областта на медицината. Тематичното разпределение на семинарните занятия следва спецификата на говоримия и писмения български език, последователно въвежда необходимия лексикален минимум и основни понятия от медицинския език. Подбраните за целта теми имат практико-приложна насоченост и се въвеждат чрез диалози и наративни текстове, които улесняват усвояването на българския език.

3. Предпоставки

Обучаваните трябва да овладеят специфични знания и умения за пълноценно общуване на български език в сферата на всекидневния живот и в медицинска среда (лексикален минимум, способност да разбират, анализират и възпроизвеждат текстове, умения за конструиране и употреба на кратки наративни и диалогични текстове).

4. Академични ресурси

Дисциплината се води от хабилитирани преподаватели, доктори по специалността и магистри с педагогическа правоспособност.

5. Материални ресурси

Оборудвани кабинети с аудио-визуална техника. Учебници и учебни помагала. Електронни ресурси.

6. Семинарни упражнения

Провеждат се в стандартни групи. Включени са занятия за усвояване на нови знания, при които не се изисква предварителна подготовка на студентите, занятия за упражнения и затвърждаване на новите знания и занятия за обобщение и преговор. Поставят се самостоятелни индивидуални и екипни задачи. Усвоените знания се проверяват с устни изпитвания и тестове.

7. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

Учебници и помагала

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

- Дечев, Ив., М. Димитрова, М. Динева-Мулешкова, Д. Желязкова, А. Павлова, Л. Кавръкова, М. Генова, Зл. Танева, Е. Кадийски, Бл. Айвазов, В. Димитров. *Български език за чужденци*. Учебник. Втора част. Пловдив: Макрос, 2019.
- Павлова, А. *Справочник за българския глаголен вид*. Пловдив: Макрос, 2019.
- Куцарова, А., А. Краевска, Ив. Дечев, М. Андонова. *Български език за чужденци*. Специализиран учебник за медици. Пловдив: Снайперс, 2018.
- Димитрова, М, М. Динева-Мулешкова, А. Павлова, Л. Кавръкова, М. Генова, Зл. Танева, Е. Кадийски, Д. Желязкова, Бл. Айвазов. *Български език за чужденци*. Учебник. Първа част. Пловдив: Макрос, 2018.
- Паскалева, Д. *Български език като чужд за напреднали*. Пловдив: Студио 18, 2017.
- Димитрова, М. и колектив. *Български език за чужденци*. Учебно помагало, Пловдив: Студио 18, 2017.
- Желязкова, Д. и Н. Янкова. *Помагало по български език като чужд за студенти по дентална медицина*, Пловдив, 2017 Кръстева, М. и колектив. *Български език за чуждестранни студенти по фармация*, Пловдив: Студио 18, 2017.
- Милиева, Д. и колектив. *Граматични въпроси на медицинския текст*. Учебник по български език за чуждестранни студенти и специализанти – медици, стоматолози и фармацевти, Пловдив, 2014.
- Петрова, С. и колектив. *Учете български език*, София: Д-р Иван Богоров, 2004.
- Тачева, В. *Български език за медицински цели*, Варна: Стено, 2000.

Електронни ресурси на Секцията по български език в платформата Office 365
на
МУ – Пловдив

8. Контролни работи:

Тест за оформяне на финалната оценка.

9. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента

Поставяне на индивидуални или групови задачи на обучаващите се.

10. Сътрудничество между студенти и преподавателски екип

Обучаващите се имат осигурени часове за консултации и осигурена обратна връзка с преподавателя.

11. Стандарти за оценяване

Оценката (Q) се изчислява по формулата:

$$Q = 0,3.a + 0,7.b$$

a – текущ контрол

b – финален тест

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

➤ **УПРАЖНЕНИЯ–ТЕЗИСИ**

УПРАЖНЕНИЕ №1 – 2 часа. Българската азбука. Особенности на граматичната и фонетичната система. Произношение

УПРАЖНЕНИЕ №2 – 2 часа. Глаголът *съм* – спрежение. Лични местоимения – именителен падеж. Запознаване и представяне. Глаголът *казвам се*

УПРАЖНЕНИЕ №3 – 2 часа. Конструирание на положителни, отрицателни и въпросителни изречения. Поздрави и учтиви изрази. Изграждане на диалози за запознаване и представяне

УПРАЖНЕНИЕ №4 – 2 часа. Въпросителни изречения с частицата *ли*. Въпросът *Как си?/ Как сте?* Създаване на кратък наративен текст за представяне

УПРАЖНЕНИЕ №5 – 2 часа. Съществителни имена за националности и професии. Изречения с въпросителните думи: *кой, какъв, къде, откъде, защо*. Конструирание на кратки диалози на ежедневна тематика

УПРАЖНЕНИЕ №6 – 2 часа. Спрежение на глаголите *имам/нямам, следвам, уча, чета, пиша и говоря*. Лексика: предмети от ежедневието

УПРАЖНЕНИЕ №7 – 2 часа. Показателни местоимения. Притежателни местоимения. Конструирание на кратки диалози

УПРАЖНЕНИЕ №8 – 2 часа. Съществително име – род, число, определеност. Граматични особености. Пространствени предлози

УПРАЖНЕНИЕ №9 – 2 часа. Числителни бройни имена от 1 до 100. Числителни редни имена. Употреба на числителните имена в диалози и наративни текстове. *Колко струва?*

УПРАЖНЕНИЕ №10 – 2 часа. Спрежение на глагола в българския език. Граматични особености

УПРАЖНЕНИЕ 11 – 2 часа. Прилагателно име – граматични особености. Лексика: ежедневие. Храни, напитки, пазаруване. В ресторанта. В кафенето. В аптеката

УПРАЖНЕНИЕ 12 – 2 часа. Текстове с медицинска насоченост. Въвеждане на фреквентни фрази от медицинската комуникация

УПРАЖНЕНИЕ №13 – 2 часа. Конструирание на кратки диалози с медицинска насоченост. Императив. Въпроси на лекаря към пациента

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

УПРАЖНЕНИЕ №14 – 2 часа. Преговор и обобщение

УПРАЖНЕНИЕ №15 – 2 часа. Финален тест

КОНСПЕКТ ЗА ФИНАЛЕН ТЕСТ

I. Граматика

1. Българската азбука. Особености на граматичната и фонетичната система.
2. Глаголът *съм* – спрежение. Лични местоимения – именителен падеж.
3. Конструирание на положителни, отрицателни и въпросителни изречения.
4. Въпросителни изречения с частицата *ли*. Изречения с въпросителните думи: *кой, какъв, къде, откъде, защо*.
5. Показателни местоимения. Притежателни местоимения.
6. Съществително име – род, число, определеност. Граматични особености. Пространствени предлози.
7. Прилагателно име – род, число, определеност, степенуване.
8. Числителни бройни имена от 1 до 100. Числителни редни имена. Граматични особености.
9. Спрежение на глагола в българския език. Граматични особености.
10. Императив. Образуване. Употреба.

II. Лексика

1. Запознаване и представяне. Глаголът *казвам се*.
2. Поздрави и учтиви изрази. Изграждане на диалози за запознаване и представяне.
3. Въпросът *Как си?/Как сте?* Изречения с въпросителните думи: *кой, какъв, къде, откъде, защо* и др.
4. Държави, националности, професии.
5. Предмети от ежедневието. Пространствени предлози.
6. Бройни и редни числителни имена. Употреба. *Колко струва?*
7. Ежедневие. Храни, напитки, пазаруване. *В ресторанта. В кафенето. В аптеката.*
8. Често употребявани прилагателни имена. Прилагателни имена за цветове.
9. Фреквентни фрази от медицинската комуникация. Изграждане на кратки диалози.
10. Диалози и наративни текстове от сферата на медицината.

ЛИТЕРАТУРА

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

Дечев, Ив., М. Димитрова, М. Динева-Мулешкова, Д. Желязкова, А. Павлова, Л. Кавръкова, М. Генова, Зл. Танева, Е. Кадийски, Бл. Айвазов, В. Димитров. *Български език за чужденци.* Учебник. Втора част. Пловдив: Макрос, 2019.

Димитрова, М., М. Динева-Мулешкова, А. Павлова, Л. Кавръкова, М. Генова, Зл. Танева, Е. Кадийски, Д. Желязкова, Бл. Айвазов. *Български език за чужденци.* Учебник. Първа част. Пловдив: Макрос, 2018.

Димитрова, М. и колектив. *Български език за чужденци. Учебно помагало,* Пловдив: Студио 18, 2017.

Желязкова, Д. и Н. Янкова. *Помагало по български език като чужд за студенти по дентална медицина,* Пловдив, 2017
Кръстева, М. и колектив. *Български език за чуждестранни студенти по фармация,* Пловдив: Студио 18, 2017.

Куцарова, А., А. Краевска, Ив. Дечев, М. Андонова. *Български език за чужденци.* Специализиран учебник за медици. Пловдив: Снайперс, 2018.

Милиева, Д. и колектив. *Граматични въпроси на медицинския текст. Учебник по български език за чуждестранни студенти и специализанти – медици, стоматолози и фармацевти.* Пловдив, 2014.

Павлова, А. *Справочник за българския глаголен вид.* Пловдив: Макрос, 2019.

Паскалева, Д. *Български език като чужд за напреднали,* Пловдив: Студио 18, 2017

Петрова, С. и колектив. *Учете български език,* София: Д-р Иван Богоров, 2004.

Тачева, В. *Български език за медицински цели,* Варна: Стено, 2000.

***Департамент за езиково и
специализирано обучение***

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg

***Department of Languages and
Specialised Training***

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 653
director@dlst.mu-plovdiv.bg
